

خٲٲا تگرا نی خٲٲا تی نٲٲا منداٲان لٲ ساٲی ۲۰۲۴. رٲزا شوان

دوو ساٲ جارٲک لٲ (کٲپنهاگن) ی پایتٲختی دانیمارک، یان لٲ پایتٲختی وٲاتٲکی تر. بٲ بٲنی یادی رٲژی لٲ دایکبوونی، کٲٲٲ نووسٲری بواری ئٲدٲبیاتی منداٲان (هانز کریستیان ئٲندرسین) کٲ بٲ (باوکی چیرٲکی ئٲفسانٲیی بٲ منداٲان) لٲ جیهاندا ناسراوٲ. دوو خٲٲا تی بٲنرخ، کٲ بٲرزترین خٲٲا تی نٲودٲوٲٲتیٲ لٲ بواری ئٲدٲب و کتٲبی وٲنٲیی بٲ منداٲان. کٲ بٲ (خٲٲا تی هانز کریستیان ئٲندرسین) یان بٲ (خٲٲا تی نٲٲا منداٲان) یان بٲ (خٲٲا تی نٲٲا بٲٲووک) یش ناودٲبرٲت. خٲٲا تی کانیش بریتین لٲ (دوو مٲدالیای زٲٲٲ - وٲنٲی هانز کریستیان ئٲندرسین) یان بٲسٲرٲوٲیٲ، لٲگٲٲ (دوو بٲوانامٲی دٲلٲم) لٲ ئاهٲنگٲکی شایستٲدا، پٲشکٲش دٲکرٲن بٲ باشتین نووسٲری کتٲبی منداٲان و بٲ باشتین هونٲرمٲندی وٲنٲکٲشی کتٲبی منداٲان، کٲ لٲ ماوٲی دوو ساٲی پٲشووتردا، باشتین کتٲبی بٲ منداٲان نووسیوٲ و وٲنٲکٲشٲک کٲ جوانترین کتٲبی وٲنٲیی بٲ منداٲان کٲشاوٲ و چاپیان کردوون. لٲ هٲر شوٲنٲکی جیهاندا بن. کتٲبٲکانیش لٲ لایٲن رٲکخراوی (ئٲنجوومٲنی نٲودٲوٲٲتی بٲ کتٲبی گٲنجان) کٲ کورتکراوٲکٲی (ئی بی بی وای) یٲ، ئٲوان کتٲبٲکان هٲٲدٲسٲنگٲنن و هٲٲیانٲبٲرن و لٲوانٲیٲ ماوٲی ساٲٲکی پٲبچٲت. سٲرجٲمیش کارٲکانی نووسٲران و هونٲرمٲندٲکاندیدکراوٲکان، بٲ درٲژی ژیانیان بٲ منداٲان لٲ بٲرچاودٲگرن. تا شایستٲی وٲرگرتنی ئٲو دوو خٲٲا تی بن، ئینجا بٲیار لٲسٲر براوٲی هٲردوو خٲٲا تی هانز کریستیان ئٲندرسین دٲدن و ناوی براوٲکان رادٲگٲیٲنن. لٲ ساٲی (۲۰۰۹) وٲ، خٲٲا تیٲکان بٲ سپٲنسٲری کٲمپانیای دورگٲی نامی لٲ کٲریای باشوور دٲدرٲت. مٲبٲستیش لٲ پٲشکٲشکردنی ئٲم خٲٲا تانٲ، رٲزگرتن و پٲزانینٲ بٲ ئٲو خزمٲتٲ زٲری، کٲ هانز کریستیان ئٲندرسین — دانیمارکی، لٲ بواری ئٲدٲبیاتی منداٲاندا پٲشکٲشی کردوٲ، کٲ تا ئٲمٲٲش منداٲان لٲ هٲموو جیهاندا، چٲژٲکی زٲر لٲ خوٲندنٲوٲ چیرٲکٲ ئٲفسانٲییٲکانی

وږدې گړن.

(خټکاتې هانز کریستیان ټنډرسین) بېناوبانگترین و بزرگترین خټکاتې نښودونکي لې بوارې ټنډې و کټلې وښی بې منډاډاندا. بېام ټم خټکاتې پارلې لږگېدا نیې. بې یېکم جار لې ساهې (۱۹۵۶) دا. لې لایېن ټنجوومنی نښودونکي بې کټلې گنجان، لې سویسرا، پېشنارکرا و بېاریان لېسر بېخینې ټم خټکاتې دا، بې باشتترین نووسلې کټلې منډاډان. یېکم نووسلې براوې ټم خټکاتېش، خاتوو (ئیلیانور فارگیون) ی بېریتانی یې، لې ساهې (۱۹۵۶) دا ټم خټکاتې بېدستیهنا. هر لې لایېن هېمان ټنجوومنېو، لې ساهې (۱۹۶۶) و، بېیار لېسر بېخینې ټم خټکاتې، بې باشتترین هونډرمندی وښکشی کټلې وښی بې منډاډان درا. یېکم هونډرمندی ټم خټکاتې بردو، وښکشی سویسری (ټلویس کاریگیت). لېو ساډانېو تا ټستا، هر دوو ساډ جارک، ټم دوو خټکاتې، لې یېک رډا دېانبېخشن، بې باشتترین نووسلې ټنډې منډاډان و بې باشتترین وښکشی کټلې وښی بې منډاډان، لې هر شوښکې جیهانډابن. چونکې وښې ټواوکلې ټکستی ټنډې منډاډانې. زېر جاریش وښې زیاتر لې ټکست، سرنجې منډاډان رادکښت و ئاسانتر پېام و ئامانجې نووسینکې بې منډاډان دېگېنېت.

خټکاتې ټمساه (۲۰۲۴) ی هانز کریستیان ټنډرسین، دډرېن بې باشتترین نووسلې کټلې منډاډان، بې چیرکڼووس و رډمانووسی بېناوبانگې نېماساوی (هاینز جانیش) لې بوارې ټنډې منډاډان و مېرمنډاډان. خټکاتې باشتترین وښکشی کټلې وښی منډاډان، دډرېت بې هونډرمندی وښکشی بېناوبانې کڼدی (سیدنی سمیس). کې لې لایېن لیژنې شارژا و تایېتې ټنجوومنی نښودونکي بې کټلې گنجان، کې خاتوو (لیز پاگ) ی سړکې لیژنې دادوکلې خټکاتې هانز کریستیان ټنډرسین بې ساهې (۲۰۲۴). لې لې رډی (۸ / نیسان / ۲۰۲۴) دا، لې کاتې کردنېوې پېشانگای خولې (۶۱) ی کټلې نیودونکي بې منډاډان لې پېنیا. لې کڼگرېکې رډناموانیدا، ناوی هردوو براوې خټکاتې هانز کریستیان ټنډرسین بې ساهې (۲۰۲۴) ی راگېاند. کې نووسلې نېماساوی (هاینز جانیش) و وښکشی کڼدی (سیدنی سمیس).

لې کاتې کڼفرانسی (۳۹) یېمې ټنجوومنی نښودونکي بې کټلې گنجان، کې لې (۱۱ / بې / ۳۰ / ټیلوول / ۲۰۲۴) لې شاری (ترستا) لې ئیتاډا دسټېدکات. لې ټاهنگکې

(کيند رېـتچوتور هايـنـز جـانـيـش) لـ ناوـنـدى ئـد بـيـدا بـ (هايـنـز جـانـيـش) خـى نـاسـانـدوـو. نووـسـرـكى بـناوبانگ و گـورـى نـمـساوـيـيـ، لـ بـوارى نووسـيـنى چـيرـك و رـمـان بـ منـداـن و مـرمـنـداـن. چـنـدين كـارى ئـد بـيـ چـاـپـكـراوى هـيـ. جـانـيـش رـنـامـنووسـكى كـان و نوـى رـاـديـيـ. سـرنووسـرى گـفـارـكى مـنـداـن. نووـسـرى چـنـدين كـتـبـى و نـيـ و كـتـبـى شـيـعـر و شـانـ و سـيـنـاريـيـ بـ مـنـداـن. چـنـدين پـارچـ شـيـعـرى بـ سـمـاى شـانـيـ نووـسيـو. هايـنـز جـانـيـش، لـ زانـكـى قـنا، بـكـالـريـسى زماـنى ئـمـانـيـدا و رـگـرتوـو.

هايـنـز جـانـيـش، لـ سـاى (۱۹۶۰) لـ (بـرگنـلـنـد) لـ نـمـسا لـدايـكـبوـو. كـ نـزيـكـ لـ سـنوورى (هـنـگاريا) و. لـ ئـسـتـاـدا لـ شـارى (قـنا) يـ پـايتـختى نـمـسا دـژى. هايـنـز جـانـيـش هـمـيشـ جـخت لـسـر ئـو قـسـيـيـ دـكـاتـو، كـ بـاـيـو:

“لـ ئـد بـدا هـيـج شـتـك زـر بـچووك نـيـ.”

بـپـى قـسـى لـيژنـى دادوـرى بـ هـسـنـگانـدن و هـبـزاردنـى كـانـديـدـكان، هايـنـز جـانـيـش بـ مـامـسـتا كـورتـ چـيرـك دادـنـرت. بـپـ خـيـاى خـوـنـرـانـيـش، هايـنـز لـ كـتـبـ كـورتـ چـيرـكـكـانـيـدا، مـاو بـ گوزارـشـتـكـردن جـدـهـلـت. بـشـكـ لـ كارـكـانى كـمـيـدين. بـكـو هـنـدـكـ جـاريـش گـمـزانـن. لـ زـر لـ نووـسـيـنـكـانـيـشـدا، دـقـكـانى سـادـن و توخـمـكى فـلـسـفـيـان هـيـ. نووـسـيـنى كـتـبـكـى (كـمـتر زياتـر) لـ لـيـنـ هايـنـز بـ مـنـداـن، بوو بـ خـمـاـتـگـرى خـمـاـتى هـانـز كـريـسـتان ئـنـدـرـسـيـن، بـ باشتـرين نووـسـرى كـتـبـى ئـد بـى بـ مـنـداـن، بـ سـاى (۲۰۲۴). ئـمـ كـتـبـكـى و رـيـانـگـاو بـ سـر چـنـد زماـنـكـ. لـ زـر شوـنـى جـيـهـانـدا، بـتـ هـى سـرـسامـى مـنـداـن و گـنـجان. هايـنـز ئـارـزوويـكى گـورـى بـ ئـد ب و نووـسـيـن هـيـ. بـجـگـ لـ كـتـبـكـانى، چـنـد وركـ شـپـكى دـرـبارـى ئـد ب و داهـنـان بـ مـنـداـن و گـورـسـاـن و بـ كـارى داهـنـان، بـ هـونـرمـنـدانى گـنـجى خـاوـن پـداويـسـتيـيـ تـايبـتـيـكان ئـنـجـامـداو.

جـانـيـش لـ نـمـسا و لـ دـرـوـى نـمـساـدا، چـنـدين خـمـاـتى بـرزي بـدـسـتـهـناو.

سـيـدنـى سـمـيس بـراوـى خـمـاـتى باشتـرين كـتـبـى و نـيـي بـ مـنـداـن؛ (سـيـدنـى سـمـيس) هـونـرمـنـدى و نـكـشى بـناوبانگى كـنـديـي، لـ سـاى (۱۹۸۰) لـ گونـدى (نـفا سـكـتـيا) لـ كـنـدا لـدايـكـبوـو.

دوای ئووی ب ماوی چەند ساڵک ل شاری (تەرنت) ژبانی بـسـبرد، لـ ئـستادا لـگـگـ خـزانـکـیدا گـاـوـتـوـ بـ زـد و پارـزگاکـی خـی.

لیژنـی دادـوری بـ هـبـژاردن، ئاماژـیان بـوـکرد کـ: کارکـانی سیدنی سمیس، لـ گـاـانـووی بینراوی یان یادـوـریـکی کورتی موزیکی دـچـن. ئـمـش رـنگدانـووی قسـکـیـتی کـ: "گوـگـرتن ئـو.. شـوازی مامـکردنیـتی لـگـگـ چیرـکـکاندا" وا دـردـکـوت کـ تـکنیکی سادـ بـ گـاـانـووی چیرـکـکانی بـکاردـهـنت. لـ راستیشدا ئـمـ لـ ئـجامی پراکتیک و ئـزمـوونـکی چـوـ هاوون. کـ کـسایتییـکانی خاکین، بـمـام لـ راستی و رـسـنایـتـیدا، هاوسـز و میهرـبانـن. بـیـ رـنگـکان بـ ئـو بـکاردـهـنت، کـ سروشت و بـن و دراما بخاتـ هـر کـتـبـکـو. هـروـها دـکـرت و تـی (کـمـتر زیاتر) بـ کارکـانی پراکتیزـ بـکـرت. ئـمـی کوریش دـمـین: (نـخت و پوخت.. نـک زـر و بـر).

چونکـ سمیس حـز لـ زیادـیی ناکات. سیدنی سمیس، بـیـستی هونـرمـندـکی وـنـکـشی بـرزی جیهانی یـ. لـ ساـی ۲۰۲۲شدا، بـ خـاتی هانز کریستیان کاندیدکرا. خـشی چـند کـتـبـکی چیرـکی بـ منداـن نووسیو و بـ وـنـ رازاندوونیـتـو. تا ئـستا لـ کـندا و لـ ئـمریکادا چـند خـاتـکی بـرزی لـ بوارکـیدا بـدـستهـناو.

ئـمـسا (۲۰۲۴) سندنـی سمیس، وـکـ باشترین وـنـکـش کـتـبی وـنـیی بـ منداـن، بـ وـرگرتنی خـاتی هانز کریستیان ئـندـرسین (خـاتی نـیـ منداـن) هـیانـبـزارد. سیدنی سمیس یـکـم کـنـدیـ، کـ ئـم خـاتـی بـدـستهـنا.

(*) بـ نووسینی ئـم بابـت، سوودم لـ چـندین سایتی ئینگلیزی وـرگرتوو.

دوبـی: ۲۰۲۴